

ha anat en augment fins a situar-se en uns 1.500 alumnes. «Una xifra important si es té en compte que es tracta d'una matèria optativa», explica Josep Maria Latorre, de la revista *Desperta Ferro*.

Juntament amb *Batecs* —Fraga— i *Sorolla't* —Calaceit—, *Desperta Ferro* completa el nucli de premsa en català a la Franja i formen part d'un moviment cívic que té la seva màxima expressió en els Consells Locals de la Franja. «A nivell polític —continua Latorre— aquest moviment es tradueix en la Declaració de Mequinensa, on una sèrie d'alcaldes, en majoria socialistes, demanaven més atenció pel català». El resultat fou l'establiment d'un

acord amb el govern central pel qual es regulen encara les hores de català a l'escola.

Josep Maria Latorre, que es considera «obligadament optimista», no es refia de l'actual situació. «No hi ha massa consciència del català que es parla i que els xiquets aprenen al carrer. Per contra, l'empenta normalitzadora endegada per socialistes no ha tingut continuïtat amb el govern del PAR. Els regionalistes han deixat morir —«por falta de presupuesto»— la col·lecció «Pa de Casa», de llibres en català. Han retirat les subvencions al català —uns 50.000 parlants a la Franja—, però per contra han subvencionat la *fabla* aragonesa, que els op-

timistes calculen que és parlada per menys de 10.000 persones.

Les darreres actuacions del govern d'Aragó són, en aquest sentit, contradictòries i preocupants. Així, si per una banda, i per al pròxim curs —1988-1989— la Diputació acaba d'aprovar 4 mestres més per al català (Fraga, Favara, Nonasp i Tamarit), per l'altra han introduït una novetat *semàntica* que els valencians coneixem bé. Per primera vegada, en un text oficial —un informe— de la Diputació s'ha deixat ja de parlar de català i s'ha passat a parlar de *fragatí* o *llitera*. Les relacions de germanor entre el PAR i Unión Valenciana no són, pel que sembla, només polítiques.

EL NOMBRE D'EXEMPCIONS DEMANADES BAIXA AL PAÍS VALENCIÀ I ES MANTÉ A NIVELLS MÍNIMS A CATALUNYA I A LES ILLES BALEARS

Exempcions: poques i poc significatives

No obstant els intents d'intoxicació de grups anticatalanistes, les exempcions de l'ensenyament de la llengua catalana demanades durant els últims anys són mínimes i no responen gairebé en cap cas a una oposició social a la llengua.

F. Milà

Les respectives lleis d'ús i ensenyament del català, a Catalunya, País Valencià i les Illes Balears, contemplen la possibilitat que qualsevol alumne puga ser eximit de l'estudi de la llengua si compleix una sèrie de condicions, com ara ser fill de destinats forçosos —militars, funcionaris, etc.—, incorporacions tardanes als cursos o les exempcions demanades pels xiquets d'altres comunitats que, per problema de places, han de donar classe en qualsevol dels tres països de parla catalana. No obstant la sèrie de facilitats que es donen al respecte, les estadístiques demostren que les exempcions no han assolit uns nivells significatius, ja que les poques que s'han concedit —al voltant d'un 95% de les demandes—, responen quasi sempre a situacions concretes i és poc freqüent que es relacionen amb una oposició social vers la llengua.

El cas de Catalunya

El nombre d'exempcions, tant a EGB com a FP i BUP, s'ha mantingut constant durant els últims tres anys. Així, el curs 1985-86, van comptabilitzar-se 2.047 exempcions concedides

Les diverses manifestacions anticatalanistes no han obtingut cap ressò pel que fa al nombre d'exempcions.

d'entre 2.095 sol·licitades. En 1986-87, les exempcions demanades van ser 2.133 i les concedides 1.999, mentre que aquest últim curs, de 2.337 sol·licitades han estat 2.222 les concedides.

Però, si analitzem aquestes xifres, resulten encara més significatives, ja que els exempts reals, els eximits d'estudiar la llengua són només 860 i, la

resta, són simplement exempts de qualificació per circumstàncies diverses: trasllats de residència i, per tant, incorporació tardana als cursos, o per ser el primer any de residència de l'alumne. D'altra banda, en les exempcions reals s'inclouen els xiquets de la franja oest que, no obstant tenir la seua residència a Aragó, han d'estudiar, per pro-

blesmes de places, a col·legis de parla catalana, o d'aquells residents forçosos en situació especial —militars, funcionaris, etc.— que queden també exempts de l'estudi de la llengua.

Creixement zero també a Mallorca

Durant el curs passat, hi va haver a Mallorca unes 500 sol·licituds d'exempcions, a l'igual que aquest any. Una xifra ben bé baixa si la comparem amb els 140.000 alumnes que formen la població escolar a les Illes Balears.

De les 500 sol·licituds presentades s'han rebutjat aproximadament un 20% per no atendre's a les raons eximentes que estipula la Llei de Normalització Lingüística, que només tenen validesa per a un període de tres anys i en casos excepcionals, com ara la transitorietat dels alumnes. El director general d'Ensenyament del Govern Balear, Bartomeu Rotger, assegura que «les exempcions no han augmentat. Puc dir clarament que no són un problema».

Tot i amb això, Rotger reconeix que es plantegen els problemes de la falta de personal, o dels alumnes que pel fet

de no ser qualificats provoquen una actitud difícil. Ara per ara, la principal tasca de la Conselleria de Cultura i Educació ha estat l'anunci dels Centres Difusors, els quals s'encarregarien de donar assessorament a pares i alumnes, des de cada comarca d'una forma descentralitzada. Per a dur-ho endavant, la Conselleria d'Educació i Cultura s'ha compromès a donar subvencions.

País Valencià: ¿un problema inexistent?

Malgrat que des de 1975 l'actitud d'intoxicació contínua del diari *Las Provincias* —òrgan aleshores de l'anticatalanisme, ja comandat per Maria Consuelo Reyna— ha desenvolupat una guerra particular vers la llengua, fent tema de portada de casos aïllats de protestes, casos que, segons el conseller d'Educació i Cultura de la Generalitat valenciana, Cebrià Ciscar, «estan localitzats al voltant de persones i partits concrets» —com ara el partit anticatalanista Unió Valenciana—, les exempcions al País Valencià en els nivells obligatoris de l'ensenyament són molt poques, ja que, si exceptuem les comarques de l'interior, de

parla castellana, on hi ha comptabilitzades 2.717 exempcions, tota la resta del País Valencià, majoritàriament catalanoparlant, només ha comptabilitzat 100 exempcions, la major part de les quals corresponen a fills de funcionaris, militars, etc., en situació de destinats forçosos.

L'afany, doncs, de publicacions com *Las Provincias* per enverinar el tema de la llengua —on el cavall de batalla de si el valencià no és català ha estat abandonat perquè no ven diaris i no mobilitza gairebé ningú— o les manifestacions extemporànies de líders anticatalanistes, no sembla que hagen aconseguit a la vista del nombre d'exempcions cap ressò important, i el nombre de demandes es localitza en col·legis o zones on aquests partits que fan de l'anticatalanisme la bandera programàtica tenen més representació.

L'evolució, durant els últims anys, del nombre d'exempcions contingudes demostra que l'assentament del català a l'ensenyament és imparable i inqüestionable i que els pares han comprès majoritàriament que el coneixement de la llengua pròpia és imprescindible per al futur professional i social dels seus fills. □

No passeu de llarg, enteu

- COMERCIALS EN PASSEIG MARÍTIM ● HABITATGES EN PLANTA BAIXA
- DÚPLEXS I ÀTICS ● HABITATGES PLATJA ● VIL·LES UNIFAMILIARS ● AMARRADORS

PORT SAPLAYA

- INFORMACIÓ I VENDA: Autopista València-Barcelona, Km 4,5 (EIXIDA 2). Tel. 371 36 11 ● I en FICSA: Pau, 11. Tels. 332 34 02/3/4.

PLA PARCIAL APROVAT PER O.M. 21-1-76